

קוֹנְטְרָס
אֲשֶׁר הַתְּפִלָּה

יגלה ויפרסם את האשר הגדול המגיע לאדם העוסק
תמיד בתפלה ובבקשה אליו יתברך, ואיך שחיוו הם
חיים רוחניים, ערכים ונעימים, וזוכה שיאיר עליו אור
השכינה באור נורא ונפלא עד מאד.

בְּנוֹי וּמֵיֶסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן
בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נְפִלָּא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִיס לִיה

רַבֵּי נֶתָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאַמְרֵי

חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסֵלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד אֲשֶׁר רוֹחֲנֵי
לְאָדָם כְּמוֹ תְּפִלָּה, וְזֶה כָּל הַכַּחַשׁ שֶׁל כָּל בַּר
יִשְׂרָאֵל, וּכְמֵאֲמָרָם ו"ל (מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים כב): דָּוִד
הִמְלִיךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים כב): "וְאֲנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא
אִישׁ", מֵה הַתּוֹלַעַת הַזֶּה אֵין לָהּ אֵלָּא פִּיָּה, כָּךְ
יִשְׂרָאֵל אֵין לָהֶם אֵלָּא תְּפִלַּת הַפֶּה. מֵה תּוֹלַעַת
עוֹקֶרֶת אֶת הָאֵילָן בְּפִיָּה, כָּךְ יִשְׂרָאֵל עוֹקֶרֶין
בְּפִיָּהֶם וּבְתִפְלָתָם גְּזֵרוֹת רָעוֹת, שְׂמֵחַ שְׂבִין
עֲלֵיהֶם אֲמוֹת הָעוֹלָם. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם
שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, אֵלָּא
בְּשָׂעָה שְׂעוֹבֵר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר, הוּא בּוֹרַח
רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה הָאֲשֶׁר הֵכִי גְדוֹל
לְאָדָם.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתטו)

קונטרס

אשר התפלה

א.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר! כי כל ענין התפלה והבקשה, שהאדם מרגיל את עצמו לדבר ולשיח ולהתפלל ולבקש ממנו יתברך, זה לו האשר הגדול ביותר, כי בלי תפלה אדם אבוד לגמרי, כי כשאין לו לפני מי לשפוך את לבבו, אזי מרגיש עצמו אמלל ובודד, ולבו עקם בכל מיני עקמומיות, עד שהוא שבור כחרס הנשבר, כי אין לו אל מי לפנות בעת צרתו ומכאוביו. מה שאין כן, כשהאדם מרגיל עצמו לדבר עמו יתברך, ומספר לפניו את כל אשר עם לבבו, ומדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, ומתפלל ומתחנן ומבקש ממנו יתברך ברחמים ובתחנונים כל מה שהוא צריך, ומרבה בדבר זה, אזי הוא הכי מאשר, כי יש לו אל מי לפנות בעת קטנותו ומרירותו וצרתו הקשה, ואף שמרב חלישות ובלבול דעתו וכאבו

העצום נדמה לו כאלו כל דבוריו שמדבר ומשיח עמו יתברך — הם לבטלה, חס ושלום, וכאלו אין מי ששומע אותו, אל תחשב זאת כרגע, אהובי, בני היקר! כי הוא יתברך אין סוף, וכמו שאין מי שישגיגו יתברך, כמו-כן אין מי שישגיג גדלת ענין התפלה ומעלתה, שבושר ודם, איש גם ומגשם, עב בתכלית העביות, מעמיד עצמו בזה העולם המלא הסתרות וכסויים, המלא קלפות ודינים, ומתחיל לדבר עמו יתברך בעקשנות גדולה, בתמימות ובפשיטות גמורה, אין אתה יכול לתאר ולשער כלל בשכל אנושי מה שנעשה למעלה בכל העולמות מהדבורים ומהשיחות האלו, אילו שעשועים הוא מעלה, איזו נחת רוח ויחודים עליונים הוא גורם, כי למעלה בכל העולמות מאד מתחשבים עם כל מה שהאדם המסתובב בזה עולם העשייה עושה, כדי לגלות את אמתת מציאותו יתברך; כי כל זה הוא הבחירה בזה העולם, כי רואים הכל בדיוק הפך מהמציאות, איך שלאילו הרשעים וקלי העולם הולך הכל בטוב, ולאילו הצדיקים האמתיים הולך הכל להפוך, לאילו מאיר מזלם, ויש להם מכל טוב, ולא חסר להם שום דבר, ולאילו נחשף מזלם, והם חסרים מכל טוב, ועוברים עליהם כל מיני משברים וגלים, צרות ויסורים, ואף-על-פי-כן בא האדם הגשמי, ומתחיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה,

אשר התפלה

נה

בעקשנות גדולה, ואינו מתפעל מכל הקטנות והירידות והנפילות שלו, ומכל מה שעובר עליו, הוא מדבר ומשיח רק עמו יתברך, בזה דיקא מגלה את אמתת מציאותו יתברך בעולם, ואיך שאין עולה בדעתו זולתו יתברך כלל, כי רק אליו הוא פונה ומתפלל ומדבר ומשיח, אין לתאר ולשער ולספר כלל מה נעשה מכל זה, אשרי מי שחזק בדבר זה, ואז יזכה לכל מיני עצירות רוחנית וגשמית, ויהיה הכי מאשר בחייו; אשרי לו בזה, ואשרי לו בבא!

ב.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר! אשר רבנו הקדוש והנורא גלה לנו, שענין ההתבודדות הוא מעלה גדולה ועליונה יותר מהכל, דהינו שיקבע לעצמו על-כל-פנים שעה או יותר, ויכנס לאיזה חדר או לשדה ויתבודד לבדו, ויפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ובאמתלאות, בדברי חן, ברצוי ובפיוס, ויבקש ויתחנן לפניו יתברך, שיקרבהו אליו ולעבודתו באמת, וכן ידבר וישיח עמו יתברך בלשון שמדברים בה, דהינו כל אחד כפי לשונו ושפת האם שלו, כי באפן כזה האדם יכול בנקל לדבר, לספר ולשיח כל אשר עם לבבו, כי הלב נמשך וקרוב יותר אל הלשון והשפה

אשר התפלה

שהוא רגיל בה, וכך יחזק את עצמו, וישיח ויספר
לפניו יתברך — הן בתרטה ובתשובה על העבר, והן
בבקשות ובתחנונים לזכות להתקרב אליו יתברך מהיום
והלילה וכיוצא בזה, כל אחד כפי מדרגתו, ויתמיד בזה
מאד מאד מדי יום ביומו, ויבקש ממנו יתברך כל צרכו,
ודבר זה עולה על הכל, כי בלא תפלה האדם אבוד
לגמרי, ואינו יודע מה לעשות, אבל כשמרגיל את עצמו
ליחד לעצמו חדר מיחד במקום שאין שם בני-אדם, או
בשדה או ביער, והולך ומדבר עמו יתברך, כאשר ידבר
איש אל רעהו והבן אל אביו, ומרבה בכל מיני לשונות
לדבר עמו יתברך, אין לתאר ואין לשער גדל מעלתו,
ודבר זה הוא השער והפתח להכנס אליו יתברך; וספר
לנו רבנו הקדוש והנורא, אשר כל הצדיקים לא זכו
להגיע אל מדרגתם, אלא על-ידי שהרגילו את עצמם
לדבר תמיד עמו יתברך בשפת האם שלהם, ועל-ידי-זה
לאט לאט שברו את כל המניעות וההסתרות, וזכו
להתקרב אליו יתברך בהתקרבות נוראה ונפלאה כזו,
עד שהאיר עליהם אורו האין סוף ברוך הוא בהתגלות
נוראה ונפלאה מאד.

על-כן ראה, אהובי, בני היקר! למהר ולרוץ עכשו
לאיזה מקום פנוי, שאין שם בני-אדם, בחדר, או
בשדה, או ביער, ותפרש את כל שיחתך ואת כל מה

אשר התפלה

נד

שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּפָרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְזוֹ נִקְרָאת הַתְּבוּדוֹת,
שֶׁהָאָדָם מִתְּבוּדָד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִפְּרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה שֶׁרֵשׁ כָּל הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא
הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר וּמִתְּפַלֵּל
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, בְּזֶה הוּא מְדַבֵּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ; וְעַל-כֵּן אַף
שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ עֲכָשׁוּ מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאַתָּה נִמְצָא
בְּצָרוֹת מְרוֹת וְקָשׁוֹת מְאֹד, עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר
לְצִאת מִזֶּה, רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה, תְּפִלָּה, בְּקִשָּׁה
וּתְחִנָּה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וְאִם תִּהְיֶה חֲזָק בְּזֶה, אֲזַי בְּוַדַּאי
תִּפְעַל אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵךְ כָּל מָה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ. הֶעֱקַר רְאֵה
לִהְיוֹת עֲקֻשָׁן גָּדוֹל עַל זֶה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְאִז
תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
כִּי תִפְּלָה עוֹמְדָת בְּרוּם רוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם; אֲשֶׁרִי מִי
שִׁיאֲחֹז בְּעִבּוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּו.

ג.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיִּקָּר! אֲשֶׁר מַעֲלַת
הַשִּׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ וְהַדְּבוּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, זֶה עוֹלָה
עַל כָּל הַתְּפִלוֹת, הַתְּחִנּוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת הַסְּדוּרוֹת מְכַבֵּר, כִּי
הַתְּפִלוֹת, הַתְּחִנּוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת הַסְּדוּרוֹת מְכַבֵּר, יוֹדְעִים
אוֹתָם כָּל הַמְּחַבְּלִים וְהַמְּקַטְרְגִים, וְהֵם אוֹרְבִים בְּדַרְכֵים
שֶׁל אֵלוֹ הַתְּפִלוֹת, מַחְמַת שִׁיּוּדְעִים מֵהֶם מְכַבֵּר, כְּמוֹ

אשר התפלה

לְמַשָּׁל: עַל הַדֶּרֶךְ הַכְּבוֹשָׁה הַיְדוּעָה וּמִפְרֶסֶמֶת לְכָל, שָׁם
 אֲוֵרָבִים רוֹצְחִים וְגִזְלָנִים תָּמִיד, מִחֲמַת שְׂיֹדְעִים מִדֶּרֶךְ
 זו כָּבֵר, אָבֵל כְּשֶׁהוֹלְכִים בְּנִתִיב וּבְדֶרֶךְ חֲדָשָׁה, שֶׁלֹּא
 נֹדְעָה עֲדִין, שָׁם אֵין יוֹדְעִים לְאַרְב כָּלֵל, כְּמו־כֵן
 הַשִּׁיחָה שְׂאֲדָם מְשִׁיחַ וּמְדַבֵּר מֵעֲצָמוּ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ,
 וּמְגַלֶּה לוֹ אֶת פְּנִימִיּוֹת לְבָבוֹ, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, זוֹהִי
 דֶּרֶךְ חֲדָשָׁה וַתְּפִלָּה חֲדָשָׁה שֶׁהָאָדָם אוֹמְרָה בְּלִבּוֹ
 מִחֲדָשׁ, עַל-כֵּן אֵין הַמְקַטְרָגִים מְצוּיִים כָּל-כָּף לְאַרְב
 שָׁם, וְאֶפְלוּ הַמְחַשְׁבוֹת הַזְּרוֹת כָּבֵר לֹא יִבְלָבוּ אוֹתוֹ, כִּי
 זֶהוּ דָבָר חֲדָשׁ; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בְּאֶמְצַע הַתְּפִלוֹת הַרְגִילוֹת
 נִכְנָסִים בּוֹ כָּל מִינֵי מְחַשְׁבוֹת זְרוֹת, הַמְּבַלְבְּלוֹת אוֹתוֹ
 וּמְבַטְלוֹת אֶת תְּפִלָּתוֹ, עַד שֶׁעַל-פִּי-רֹב כְּשֶׁהוּא מִתְּפַלֵּל,
 אֵינוֹ מְקַשֵּׁר מְחַשְׁבֹתוֹ אֶל דְּבוּרוֹ. וְכָל זֶה מִחֲמַת רַבּוּי
 עוֹנוֹתָיו. אָבֵל בְּזֶה שְׂאֲדָם מְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְעוֹשֶׂה תְּפִלוֹת חֲדָשׁוֹת וְדְבוּרִים חֲדָשִׁים שְׂאֵף
 פַּעַם לֹא דִבֵּר, כִּי בְּהִכָּרַח כְּשֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 הוּא מְדַבֵּר בְּכָל פַּעַם דְּבוּרִים, תְּחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת חֲדָשׁוֹת,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵין הַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת הַדְּבוּקִים בּוֹ
 מִחֲמַת עוֹנוֹתָיו, אֲוֵרָבִים לוֹ כָּל-כָּף, מִחֲמַת שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
 תְּפִלָּה חֲדָשָׁה.

וְעַל-כֵּן רֵאֵה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ
 לְבוֹא בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְדַבֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר

עם לבבך, ותספור לפניו יתברך הכל לכל בפרטי פרטיות, ותתודה על עוונותיך, ותוציא ותגלה את רצונך וכסופך שיש לך אליו יתברך, וזה עקר "אשר התפלה". וצריך שתדע, שאם תהיה עקשן גדול על זה, ותדבר בכל יום עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אזי לבסוף יזדכך מחד, באפן שכשתפיל לתפלות הקבועות בכל יום, שהן תפלת שחרית, מנחה, מעריב, חצות, על-ידי התפלה וההתבודדות תזכה שיזדכך מחד כל-כך, עד שמחשבתך תהיה מקשרת אל הדבורים של התפלות הקבועות שאתה מתפיל; כי זו מעלת התפלה והבקשה, שהאדם מזכך ומטהר את מחו, עד שכשזוכה באמת להתפיל את התפלות — שחרית, מנחה, מעריב, חצות, אזי זוכה לקשר מחשבתו אל דבוריו, ולהקשיב אל מה שהוא אומר, אשר זהו באמת "אשר התפלה" — כשאדם מכון פרוש המלות. אבל אי אפשר לזכות לזה, כי אם על-ידי שירבה בתפלה ובהתבודדות בכל יום ויום, וישח וידבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות, ועל-ידי-זה ברבות הזמן, יוריד מעצמו את ההסתרות והקלפות, עד שתפלתו תהיה מבררת, ויאירו לו כל תבות התפלה; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, רק עוסק בכל יום ויום שעות על גבי שעות בשיחה בינו לבין קונו, ואז יזכה להפגס אליו יתברך. וכשיבוא

אשר התפלה

ס

להתפלל את התפלות הקבועות שלו: שחרית, מנחה, מעריב חצות, יתפללם בדבקות עצומה, אשר אין לך עוד אשר כמו "אשר התפלה".

ד.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר! אשר רבנו הקדוש והנורא גלה לנו, שעקר התפלה הוא הדבקות בהשם יתברך, ועל-כן טוב יותר להתפלל בלשון ובשפה שמדברים בה, כי אז הלב סמוך ודבוק מאד בדבורי התפלה, ויכול לדבק את עצמו ביותר אל השם יתברך, על-ידי כל דבור ודבור שמדבר. אמנם כבר תקנו לנו אנשי כנסת הגדולה סדר התפלה, שהיא שחרית, מנחה, מעריב, וזה מחמת שלא כל אדם יכול לסדר סדר תפלה לעצמו, כמובא (עין ברמב"ם, הלכות תפלה, פרק א', הלכה ד'), על-כן אנו חייבים להתפלל בלשון הקדש, כמו שסדרו לנו אנשי כנסת הגדולה, והעקר הוא רק לכון פרוש המלות כפשוטו, שזה עקר התפלה, שמתפללים לפני השם יתברך על כל דבר ודבר, ועל-ידי-זה מדבקים בו יתברך. אף מחמת שהאדם חטא הרבה מאד, ובפרטיות בפגם הברית, שעל-ידי-זה קלקל את מחו לגמרי, וקשה וכבד לו לכון פרוש המלות, עד שעל-פי-רב בשעה שמתפלל, מחשבתו משוטטת במקומות אחרים, ויכול לבלבל את סדר התפלה הקדושה והנוראה

שְׁנִקְבְּעָה לָנוּ מֵאֲנָשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה — שְׁחָרִית, מְנַחָה, מְעַרִיב, חֲצוֹת, וּמִחֲשֻׁבְתּוֹ חוֹשֶׁבֶת בְּצַרְכּוֹ הַגְּשָׁמִיִּים וְכוּ', וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְתַרְשֵׁל בְּתַפְלָה. לְזֹאת צָרִיךְ הָאָדָם לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, וְיִרְבֶּה בְּזֶה, וְעַל־יְדֵי־זֶה שִׁיְהִיָּה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְיִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְיִוצִיא מִפִּיו אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, וְיִהְיֶה רְגִיל בְּזֶה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה סוּף כָּל סוּף לְזַכּוֹף הַמַּחֲזִין וְלְטַהֲרֵת הַמַּחֲשָׁבָה, עַד שֶׁכִּשְׁיִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת שֶׁל אֲנָשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה, שֶׁהֵן: שְׁחָרִית, מְנַחָה, מְעַרִיב, וְסֹדֵר תְּקוּן חֲצוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה יִתְעַלֶּה מְעַלָּה מְעַלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְּנִס אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאֲשָׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַתְּפַלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּכָל יוֹם לְאֵט לְאֵט, וְלִכְוֹן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, אֲשֶׁר זֶהוּ "אֲשֶׁר הַתְּפִלָּה". אָבֵל בְּהַכְּרַח גַּם לְפָרֵשׁ הַרְבֵּה שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, בְּאִפְּן שִׁיּוּכַל לְזַכֵּךְ אֶת עֲצָמוֹ, עַד שֶׁתִּהְיֶה תְּפִלָּתוֹ תְּפִלָּה מְזַכֶּכֶת. וְזֶה כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל הַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ יְכַנִּיס דְּבַר זֶה בְּעוֹלָם, וְאֲשָׁרֵי מִי שֶׁמְקַדִּים עוֹד עִכְשָׁו, וְעוֹסֵק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָאָה

אשר התפלה

הזו — להיות רגיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה במקום פנוי שאין שם בני-אדם, ועל-ידי-זה יזכה לזכוף ולטהרת המחין, עד שפשיבוא להתפלל את התפלות הקבועות, שהן: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, יאירו לו אותיות התפלה, ויזכה לדבק את עצמו בו יתברך.

ה.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר! אשר רבנו הקדוש והנורא גלה לנו, אשר לכל אחד ואחד מבני ישראל יש הנהגות מיוחדות, שצריך לנהג כפי שצריך לתקן מה שפגם כפי שרש נשמתו, אבל ענין ההתבודדות — לשפך שיחתו לפני השם יתברך בכל יום, ולדבר עמו בלשון שמדברים בה, זוהי הנהגה כללית, שמחייב בה כל אחד מישראל בכל יום כל ימי חייו, כי בזה האדם מזכך ומטהר את עצמו, ויכול לזכות על-ידי-זה להפך את מדותיו הרעות, ולבטלן לגמרי, וכן יזכה להתפלל את התפלות הקבועות במחשבות נקיות ובכוננת פרוש המלות, וכן יזכה על-ידי העבודה הקדושה הזו של תפלה והתבודדות לזכוף ולטהרת המחין, שיביין את התורה הקדושה בנקל. כי על-ידי שאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, על-ידי-זה לאט

אשר התפלה

סג

לֹאט מוֹרִיד אֶת הַחֲשָׁכוֹת וְהַמַּסְכִּים שֶׁהַמְּשִׁיךְ עָלָיו מְרַבּוּי עוֹנוֹתָיו, וּמַעַט מִן הָאֹר דּוֹחָה הַרְבֵּה מִן הַחֲשֶׁךְ, עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהוּא מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, הוּא מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַתְּהִלָּה הֵם אֶחָד עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים י'): "הוּא תְּהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ"; שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וְהַתְּהִלָּה זֶה דְּבָר אֶחָד, וּכְשֶׁאָדָם מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מֵאִיר עָלָיו אֹרוֹ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עוֹד אֹר, וְעַל-יְדֵי הָאֹר מִמִּילָא נִדְחָה הַחֲשֶׁךְ לְגַמְרִי, וְזוֹכָה לְזִכּוּן וּלְטָהָרַת הַמַּחֲיִן, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּמַעוֹט זְמַן וּלְהַבִּין הַכֹּל; עַל-כֵּן רָאָה, אֶהוֹבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר! לְהִיּוֹת חֲזַק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּה, וְזֶהוּ "אֲשֶׁר הַתְּפִלָּה", אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד עֲרִבוּת וּנְעִימוּת, יְדִידוּת, זִיו וְחַיּוּת לְאָדָם כְּמִי שֶׁרָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי אִזּוֹ הוּא אַף פַּעַם אֵינוֹ לְבַד, וַיֵּשׁ לוֹ תְּמִיד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ וּבָא הוּא מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְיִשׁוּב הַדַּעַת וּלְטָהָרַת הַמַּחֲיִן, וְזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, וּמַצִּיַּת אֶת רַבּוּנוֹ ז"ל בְּעִבּוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּה שֶׁל הַתְּבוּדוּת וְהַתְּפִלָּה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שָׂאזּוֹ יִזְכֶּה לְרִאוּת נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם; אֲשֶׁרִי לוֹ!

ו.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! אֲשֶׁר בָּזָה הָעוֹלָם
עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְאִי אֶפְשָׁר
לוֹ לְבָרוּחַ מְצֻרוֹתָיו אֲלֵא אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׁיִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר
בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה,
כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זָהוּ עֵקֶר הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח
לְהַכְּנִס אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ — כְּשִׁזְזָה לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ
לְבֹא לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, בְּחֶדֶר
מִיחָד, אוֹ בְּשָׂדֵה, אוֹ בְּיַעַר, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ
בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, וּמְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר
עִם לְבָבוֹ, וְשׁוֹפֵךְ אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֵין לְתַאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר מַה נַּעֲשֶׂה מְזִה לְמַעְלָה. וְאֵם תִּהְיֶה עֵקֶשׁן גְּדוֹל
עַל דְּבַר זֶה, בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְבֹא אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי סוֹף
כָּל סוֹף יִתְהַפֵּךְ כָּל הָרַע, וְיֵאִיר לָךְ אוֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד,
וְאִסוּר לְהִיּוֹת חֲלָשׁ בְּדַבֵּר זֶה. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ מְשָׁל
נִפְלָא עַל זֶה, מְגַבּוֹר אֶחָד, שְׁחֲגַר מְתַנָּיו לְכַבֵּשׁ חוֹמָה
חֲזָקָה, וְהִנֵּה כְּשָׂבָא אֶל הַשַּׁעַר, הָיָה אָרוּג עַל הַשַּׁעַר
מְטוּהַ שֶׁל קוֹרֵי עֶכְבָּיִשׁ, שְׁסַתֵּם אֶת הַשַּׁעַר, וְכִי יֵשׁ
שְׁטוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו, שְׁיִחְזוֹר מִמְּלַחְמָתוֹ, מִחֲמַת
הַמְטוּהַ שֶׁל קוֹרֵי הָעֶכְבָּיִשׁ?! וְסִיִּים רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ
וְהַנוֹרָא: כֵּן הוּא בְּתַפְלָה, כְּשִׁאָדָם בָּא לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ,
עַל-יְדֵי-זֶה הוּא יוֹצֵא לְמַלְחָמָה לְכַבֵּשׁ וּלְנַצֵּחַ, וְהַדְּבַר

אשר התפלה

סה

יש לו כח עצום לנצח במלחמה, אך תכף-ומיד כשבא לדבר אליו יתברך, אזי באה לו חלישות הדעת, ונזכרים לו כל עוונותיו ופגמיו העצומים, שעשה עד עכשו, ואז נכנסת בו איזו בוששה, כאלו ענין תפלה ובקשה אינו שייך אליו, וכאלו אין שומעים אותו מלמעלה, וכאלו אין רוצים אותו, וכאלו כבר עסק בזה ימים ושנים ולא נענה, וכדומה כל מיני מחשבות של ספקות באמונה, ונופל ונשבר לגמרי. וכל זה הוא פדגמת הגבור הנ"ל, שחגר מתניו לכבש חומה חזקה, וכשכבר בא אל החומה, ורואה קורי עכביש, הוא בורח ונמלט. כן הוא כשאדם בא להתפלל אליו יתברך, וכשנכנסת בו חלישות הדעת או ספקות באמונה, חס ושלום, או שאר קרירות — הוא בורח, הרי הוא נדמה לגבור הנ"ל; ובאמת הכל הבל, וצריך על זה עזות דקדשה, ולהיות חזק ואמין בזה — לדבר עמו יתברך מדי יום ביומו בעקשנות גדולה, ואז כשיהיה חזק בדבר זה, יזכה לנצח במלחמה, ויכבש מה שצריך לכבש, ויפעל אצלו יתברך כל מה שצריך לפעל; העקר ראה להיות חזק ואמין בעבודה הקדושה והנוראה הזו של תפלה ובקשה ימים ושנים, ואז דיקא תראה נוראות ונפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

ז.

צָרִיף שְׁתַּחֲזַק אֶת עֲצָמָךְ, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר! לְדַבֵּר
וּלְשִׁיחַ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּעֵקֶשׁ שְׁנוֹת גְּדוּלָּה,
וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאִף
שְׁנֵדָמָה לָּךְ, שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ יוֹם אַחֵר יוֹם, שְׁאַתָּה מְקַיֵּם
זֹאת, וְעַדִּין אֵינְךָ פּוֹעֵל מְאוּמָה בְּשִׁיחָתְךָ וּבִתְפִלָּתְךָ
וּבְדַבּוּרֶיךָ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵל תִּפְּל מִזֶּה כָּלֵל, כִּי בְּאַמַּת
בּוֹדְאֵי הַדְּבּוּרִים עוֹשִׂים רָשָׁם, וְכָל דְּבּוּר וְדְבּוּר הוּא
הַצְּלָחָה נְצַחִית, וְהוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו
יְדִידוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּזֶה הָעוֹלָם. וְגַלְה לָנוּ רַבְּנוּ
ז"ל, שֶׁהוּא עַל דֶּרֶךְ מְשָׁל, כְּמוֹ מַיִם הַיּוֹרְדִים עַל הָאָבֶן,
אֶף-עַל-פִּי שְׁנֵדָמָה כִּי אֵין לַמַּיִם כַּח כְּנֻגַד הָאָבֶן הַקָּשָׁה,
וְאֵין נֶפֶר רָשָׁם הַמַּיִם עַל הָאָבֶן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּשֶׁהַמַּיִם
יּוֹרְדִים עַל הָאָבֶן כַּמָּה וְכַמָּה זְמַנִּים רְצוּפִים, הֵם עוֹשִׂים
נֶקֶב בְּאָבֶן, כַּנִּרְאָה בְּחַיּוֹשׁ; כְּמוֹ-כֵן אֶפְלוּ לְבוֹ שֶׁל הָאָדָם
לֵב אָבֶן, וְקָשָׁה וְכִבֵּד לוֹ לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ,
וְאֵין נֶפֶר בּוֹ רָשָׁם דְּבּוּרוֹ וּתְפִלָּתוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יִרְאָה
לְהִיּוֹת חֲזָק וְאַמִּיץ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, וּבְרֻבוֹת
הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים יִנָּקֵב לְבוֹ לֵב הָאָבֶן, עַל-יְדֵי שִׁיחָתוֹ
וְדַבּוּרוֹ שִׁידְבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ; אֲבָל עָלֶיךָ, אֶהוּבִי, בְּנֵי
הַיָּקָר, לְהִיּוֹת עֲקָשָׁן גְּדוּל עַל זֶה, וְדֶרֶךְ הַעֲקָשָׁן —
שְׁעוֹשָׂה אֶת דְּבָרָיו בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת כָּלֵל,

הוא מקיים ומנהל את עניניו כפי עקשנותו, כמו-כן ויותר מכן צריכה להיות העבודה הקדושה הזו של תפלה והתבודדות, לדבר ולשוח אליו יתברך, ועל זה צריך עקשנות יוצאת מן הכלל — להיות רגיל לדבר עמו יתברך בין בביתו ובין כשהולך בדרך לבד, ובכל מקום בואו בזה העולם, יהיה רגיל לדבר עמו יתברך בעקשנות, ואז סוף כל סוף יזדכך לבו לב האבן, ויזכה ללב בשר, שתאיר בו אמתת מציאותו יתברך, וירגיש ערבות נעם זיו שכנית עזו יתברך; העקר אל תפל בדעתך כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע. ואם תהיה חזק ואמיץ בזה, תראה נוראות נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

ח.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר! אשר בזה העולם אי אפשר להתחזק ולעמד על עמדו, ומכל שכן להתעלות ברוחניות, בלי תפלה ובקשה, שירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו והבן אל אביו, וישיח ויספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליו בתמימות ובפשיטות גמורה. וככל שייכנס בעצמו ידיעה זו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומטהוה ומקיים את כל הבריאה כלה, וזה

עקר התכלית, כמו־כן יזכה להתעלות יותר ויותר ברוחניות אלקות. ואל תאמר, שאתה רואה שעוברים עליך ימים ושנים, ועדין לא נענית, כי עליך לדעת, אשר כל דבור ודבור שאדם מתפלל ומבקש ומתחנן אליו יתברך — זוהי הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, וכשאדם חזק ואמין בעבודה הקדושה הזו, אז דיקא יצליח דרכו.

ט.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר! אשר בזה העולם אין לך עוד אשר, נעם וערבות בחיים כמי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ולפרש את כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו, ואם היו בני־אדם יודעים את מעלת הענין הזה, היו עוסקים בזה כל היום וכל הלילה, כי כן מובא (תנא דבי אליהו רבה, פרשה יג): לפי שכל המרבה שיחות ותפלות, הם המלוים אותו עד אותה שעה שהוא נכנס לבית עולמו; הינו מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, זה מלוגה אותו כל היום וכל הלילה, והיכן שרק הולך הדבור, התפלה והשיחה בינו לבין קונו מלוים אותו, ואז הוא אף פעם אינו לבד, כי כל מקום שמגיע בזה העולם, והולך ובא שמה, הוא מדבר עמו יתברך,

אשר התפלה

סט

וכשָאדם חָזק ומְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזוּ כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הוּא מְסַפֵּר רַק לוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, זֶה מְלוֹנָה אוֹתוֹ עַד הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְהַשְּׁעָה הָאֲחֵרוֹנָה וְהַרְגַע הָאֲחֵרוֹן בְּצֵאתוֹ מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ יֵרָאֶה אֶת גְּדֻלַּת הַנּוֹרְאוֹת וְהַנְּפִלְאוֹת, הַשְּׁעִשׁוּעִים וְהַיְחֻדִים שֶׁגָּרַם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, עֵינַי לֹא רָאִיתָ; וְעַל-כֵּן רָאֵה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי הַיִּקְרָ! לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָן, רַק קַח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְיךָ, וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מָה שֶׁעוֹבֵר בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, שְׂאֵתָה נּוֹפֵל וְיוֹרֵד בְּכָל פַּעַם בִּירִידוֹת וּבְנִפְיִלוֹת עֲמֻקּוֹת, וְעוֹבְרִים עָלֶיךָ צְרוּת, מְשֻׁבְּרִים וְגִלְיָם, אִךְ אֵתָה עֲשֵׂה זֹאת, אֵיפּוֹא, בְּנֵי, וּבְרַח לְךָ אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ יִתְהַפֵּךְ לְךָ הַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ תַּנְחומָא, פָּרַשַׁת וַיְרָא): אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, הֵיוּ זֵהִירִים בְּתַפְלָה, שְׂאֵיִן מִדָּה אַחֲרַת יַפֵּה הַיְמִנָה, וְהִיא גְדוּלָה מְכֹל הַקְרִבָּנוֹת, וְאֶפְלוּ אֵיִן אָדָם כְּדָאֵי לַעֲנוֹת בְּתַפְלָתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמוֹ, כִּיִּן שְׂמֵתַפְלֵל וּמְרַבֵּה בְּתַחֲנוּנִים, אֲנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד עִמוֹ; כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה תַפְלָה, וְכִיִּן שֶׁהָאָדָם פּוֹתַח אֶת פִּיּוֹ לְדַבֵּר וְלִשׁוֹחַ עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, כָּל מְלֶאכִי מַעֲלָה רוֹעֲדִים וְזוֹחֲלִים מִפְּנֵיו, וּמְשִׁתּוֹקְקִים לְקַבֵּל אֶת תַּפְלָתוֹ, כִּי הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם מְסַבֵּב בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְהַסְתָּרוֹת, בְּמַסְכִּים עַל גְּבֵי מַסְכִּים,

אשר התפלה

במניעות על גבי מניעות, בחשכות על גבי חשכות, ועם כל זאת הוא מתגבר על הכל, ומעמיד את עצמו לפניו יתברך, ומתחיל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, אין לתאר ואין לשער את גדל השעשועים והערבות שגורם למעלה, כי הוא שובר את כל המסכים והמניעות, החשכות וההסתרות, ומאיר את אמתת מציאותו בזה העולם, אשר זהו עקר התכלית של האדם, שירד לזה העולם — לגלות את אמתת מציאותו יתברך; ואיך זוכים לזה? דיקא על-ידי שאדם חזק כעמוד ברזל, ואינו נרתע לאחוריו משום דבר, רק עומד ומתפלל ומדבר אליו יתברך, ואז יזכה לערבות נעימות ידידות זיו חיות שכינת עזו יתברך, שיאיר עליו, ויהיה נעשה כלי להמשכת השכינה בעולם; אשרי האיש המציית לכל זה, ומרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, שאז יהיה נעשה מרכבה לשכינה; אשרי לו בזה, ואשרי לו בבא!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!